

Bekalking en bemesting van het gazon

Een juiste en beredeneerde bekalking en bemesting is belangrijk voor het bekomen en behouden van een mooi frisgroen gazon. Bij de bemesting moet rekening gehouden worden met wat van het gazon verlangd wordt: gaat het om een siergazon of speelgazon, wordt het gras na het maaien weggenomen of blijft het liggen? Het is eveneens belangrijk om te weten wat de reserve aan voedingselementen in de bodem is, om de bemesting gericht te kunnen bijsturen.

Zuurtegraad

Een juiste zuurtegraad (pH) van de bodem is belangrijk voor een optimale groei van het gazon. Om te weten of er moet bekalkt worden om de pH te verhogen, moet er rekening gehouden worden met de zuurtegraad van het gazon (pH), de grondsoort en het gehalte aan organische stof. Vaak wordt een gazon bekalkt als dit niet nodig is of wordt er niet bekalkt waar het wel noodzakelijk is.

De meeste gazongrassen groeien beter op een lichtzure grond dan op een te kalkrijke of basische grond. Bij een te hoge pH kunnen er problemen optreden met de opneembaarheid van bepaalde hoofdelementen, zoals bijvoorbeeld fosfor en spoorelementen als ijzer, mangaan, koper, zink en boor.

Gazons hebben vaak een te hoge pH. Dit betekent dat er op vele gazons te veel bekalkt wordt. Bij de gazons die bemonsterd werden in de periode 2010-2011 had meer dan 35% een zeer hoge pH. Vaak worden bij de aanleg van de tuin hoge dosissen compost ingewerkt, die in vele gevallen rijk is aan kalk (vooral champignoncompost, GFT-compost). Vermits bij een te hoge pH de verschillende voedingselementen moeilijk kunnen worden opgenomen door het gras, zal dit leiden tot een minder groeikrachtig gazon met een gele kleur. Ook de kans op mosvorming is in deze gazons groot. Gebruik van kalk ter voorkoming of bestrijding van mos in gazon zal, wanneer de pH van het gazon reeds tamelijk hoog of

Bij de bemesting moet rekening gehouden worden met wat van het gazon verlangd wordt: gaat het om een siergazon of speelgazon, wordt het gras na het maaien weggenomen of blijft het liggen?

Op de Bodemkundige Dienst van België start de grondanalyse met de bepaling van de grondsoort. Deze is zeer belangrijk voor de juiste interpretatie van de zuurtegraad (pH) en de voedingstoestand van het gazon.

Van nature komen er verschillende grondsoorten voor in België, gaande van zandgronden, zandleemgronden tot leem- en kleigronden en alle grondsoorten tussenin. Elk van deze grondsoorten heeft zijn typische eigenschappen. Zandgronden

zijn bijvoorbeeld meer gevoelig aan uitdrogen in de zomer en kleigronden zijn in de winter vaak te nat. Beregenen van gazon tijdens droogte is vooral van toepassing bij zandige gronden.

CLUB IN PLAY-OFF 1

MET NEW HOLLAND NAAR CLUB BRUGGE

MAAK KANS OP TWEE TICKETS VOOR EEN THUISMATCH VAN CLUB BRUGGE

Ga naar www.newhollandclubbrugge.be

New Holland met **EXPO MILANO 2015**

▷ hoog is, de mosvorming stimuleren. Indien de pH te hoog is, zal u door gebruik te maken van zuurwerkende meststoffen de pH langzaam kunnen verbeteren.

De pH van de bodem heeft ook een invloed op het bodemleven. Een zure grond heeft een geringer bodemleven dan een bodem met een optimale pH. Hierdoor zal de organische stof trager afgebroken worden, waardoor het humusgehalte stijgt. Indien deze zure gazon met weinig bodemleven bekalkt wordt, zal de pH optimaal worden en het bodemleven opnieuw toenemen. Hierdoor zal organische stof sneller afgebroken worden en zullen er meer voedingselementen vrijkomen, zoals bijvoorbeeld stikstof met een sterke groei van het gras tot gevolg.

In de meeste gevallen is er een verband tussen het calciumgehalte en de pH van de bodem. Het element calcium heeft een belangrijke invloed op de structuur van de bodem. Bij een gebrek aan calcium in de bodem, heeft de bodem meestal een te lage pH en kan er sneller structuur schade optreden bij bijvoorbeeld intensief betreden van het gazon.

Een bodem met een te hoge pH verzuren naar de optimale pH is veel moeilijker dan een bodem die te zuur is te ontzuren. Indien de bodem te zuur is, kan er bekalkt worden om de pH van het gazon opnieuw in optimale toestand te krijgen. Een kalkadvies wordt uitgedrukt in zuurbindende waarde (zvw) per 10 m². Indien een kalksoort 50 zvw bevat, dan wil dit zeggen dat 100 kg van deze kalk in totaal 50 zvw aanbrengt.

In de handel zijn verschillende soorten kalk te verkrijgen. Enerzijds zijn er kalksoorten in poedervorm. Deze kunnen gebruikt worden bij windstil weer, aangezien u anders de bodem van uw buurman aan het bekalken bent. Anderzijds zijn er kalksoorten die in korrelvorm verpakt zijn en die in principe oplossen in fijnere deeltjes als ze op de bodem gestrooid worden.

Carbonaatkalken worden aangeraaden want deze zijn niet agressief, niet voor de planten en niet voor de gebruiker. Er zijn carbonaatkalken die arm zijn aan magnesium en die rijk zijn aan magnesium. Wanneer de

magnesiumreserve van de bodem te laag is, kan een magnesiumrijke carbonaatkalk gebruikt worden.

Verschillende minerale meststoffen kunnen een effect hebben op de pH van de bodem. Dit wordt weergegeven door het "basenequivalent" van een meststof. Meststoffen met een basenequivalent groter dan 0 verhogen de pH (vb. calciumnitraat), terwijl meststoffen met een basenequivalent kleiner dan 0 de pH verlagen (vb. ammoniumsulfaat).

Bij voorkeur moet kalk ingewerkt worden in de bodem. Voor een bestaande gazon is dit echter niet mogelijk, waardoor de bekalking boven op de bodem gestrooid mag worden. Een bekalking voert u het best uit in het najaar of in de winter. Een fijne kalk geniet de voorkeur omdat fijne kalk een sneller effect heeft op de pH van het gazon.

Kalk wordt best niet samen met een organische meststof toegediend. Wanneer dit wel gebeurt, zal een deel van de stikstof uit de organische mest vervluchtigen in de vorm van ammoniak. De kalk kan ook reageren met de fosfor in de organische mest, waardoor dit element onopneembaar wordt voor de plant.

Organische stof

Bij de standaardgrondontleding wordt eveneens het koolstofgehalte van de bodem bepaald. Het percentage koolstof is een maat voor de hoeveelheid organische stof in de bodem, ook wel humusgehalte genoemd.

In de bodem wordt de organische stof geleidelijk afgebroken door micro-organismen. Bij deze afbraak komen koolstofdioxide, nitraatstikstof en minerale elementen vrij. Indien een gazon optimaal bemest wordt, zal, als gevolg van het afsterven van wortels en delen van het gras, het organischestofgehalte van de bodem met de jaren stijgen. Indien het gras na het maaien van het gazon achterblijft (door mulchen), zal het organischestofgehalte van de bodem meer toenemen dan wanneer het gras afgevoerd wordt.

Voedingselementen

In het verslag van het bodemonderzoek wordt het gehalte van ieder voedingselement vergeleken met een

streefgetal op maat van de grondsoort en het humusgehalte van het gazon. Als de waarde die gemeten wordt in je gazon lager is dan het streefgetal voor een voedingselement, moet er extra bemest worden om de voedingstoestand van de bodem in orde te brengen. Indien de waarde hoger is dan het streefgetal, kan voor dat element bespaard worden op meststoffen.

Een woordje uitleg bij de verschillende voedingselementen:

Fosfor bevordert de ontwikkeling van plantenwortels. In de bodem is fosfor weinig mobiel, waardoor de verliezen door uitspoeling zeer gering zijn. Via bemesting kan dus een reserve aan fosfor in de bodem worden opgebouwd. Op een gazon volstaat het om alleen in het voorjaar een fosforbemesting te geven.

Kalium is gunstig voor de versterking van het gras en maakt het beter bestand tegen ziekten en andere schadelijke uitwendige factoren. Kalium speelt een belangrijke rol in de plant, namelijk bij de vorming en het vervoer van de suikers en bij de regeling van de waterhuishouding in het gras. Kaliumgebrek resulteert in een minder goede groei van het gazon en maakt de graszode meer gevoelig voor droogte en vorst. Om de winterhardheid van het gazon te verbeteren kan het interessant zijn, bij een lage bodemreserve aan kalium, in het najaar (oktober) een extra kaliumbemesting te geven.

Magnesium is de bouwsteen van het bladgroen. Het speelt een belangrijke rol bij de bladgroenactiviteit, waarbij suikers door fotosynthese gevormd worden die nodig zijn voor de sterkte en de gezondheid van het gras.

Calcium maakt deel uit van de cellwanden van de planten. Indien de bodem te zuur is, wordt een bekalkingsadvies geformuleerd op basis van de grondontleding. Op deze manier wordt er calcium aan de bodem toegediend.

Natrium is voor de meeste planten geen noodzakelijk voedingselement en kan zelfs zoutschade veroorzaken bij een te hoog gehalte. Gazongrassen kunnen wel natrium opnemen. Indien het gazon ook gebruikt wordt als weide voor geitjes of schapen, bevordert natrium de smakelijkheid van het gras.

Meststoffenkeuze

In de handel zijn tal van meststoffen beschikbaar die specifiek ontwikkeld werden voor gazon. Buiten dit gamma van 'gazonmeststoffen' kunnen eveneens heel wat andere meststoffen gebruikt worden voor de bemesting van gazon.

Om het bemestingsadvies in te vullen kan je gebruikmaken van minerale meststoffen of organische meststoffen. Van beide type meststoffen zijn er die slechts één voedingselement aanbrenge(n) (enkelvoudige meststoffen) of meststoffen die meerdere voedingselementen bevatten (samengestelde meststoffen).

Indien er geadviseerd wordt om zowel stikstof, fosfor als kalium te strooien, kan men als basis een samengestelde meststof strooien die zo goed mogelijk het bemestingsadvies benadert. In vele gevallen komt het bemestingsadvies niet overeen met de meststof die beschikbaar is. In dit geval kan men starten met een samengestelde meststof en deze aanvullen met enkelvoudige meststoffen. Indien er slechts één of 2 voedingselementen geadviseerd worden, kunnen het best meststoffen gekozen worden die enkel deze voedingselementen bevatten.

Bovendien kan de keuze gemaakt worden tussen minerale of organische meststoffen. Bij de minerale meststoffen zijn er een ganse groep van meststoffen die snel werken. Het verdelen van deze snelwerkende meststoffen in verschillende fracties is essentieel om een gelijke grasgroei te verkrijgen, bijvoorbeeld een eerste strooibeurt einde maart, een tweede einde mei en een derde beurt begin augustus. Anderzijds zijn er minerale meststoffen die eveneens hun voedingselementen traag vrijgeven over een lange periode (meststoffen met nitrificatieremmers, gecoate meststoffen,...), die wel integraal als voorraadbemesting in het voorjaar gestrooid kunnen worden om een werking te hebben voor het ganse groeiseizoen.

Bij de gazonmeststoffen is er eveneens een groot gamma van meststoffen onder organische vorm verkrijgbaar. Organische meststoffen brengen niet alleen voedingsstoffen aan maar ook organische stof. Deze organische stof is op zijn beurt de basis van een goede bodemkwaliteit. De voedingsstoffen in organische meststoffen zijn dezelfde als deze uit minerale meststoffen, maar vele van deze voedingsstoffen zijn gebonden in de organische fractie en zijn dus niet onmiddellijk beschikbaar voor het gazon. De aanbreng van enerzijds voedingsstoffen en anderzijds organische stof hangt af van de afbreekbaarheid van het organisch materiaal. Hoe trager dit organisch materiaal wordt afgebroken, hoe groter het effect op het humusgehalte, maar hoe minder de vrijstelling van nutriënten.

Naar Stan Deckers, Annemie Elsen, Bodemkundige Dienst van België

U wenst méér informatie ?

Zie

www.landbouwleven.be